

OBČINA OPLOTNICA

Občinska uprava
Goriška cesta 4, 2317 OPLOTNICA

tel.: 02/845-09-00, faks.: 02/845-09-09, e-mail: obcina@oplotnica.si

10. točka dnevnega reda

ODLOK O RAZGLASITVI KULTURNIH SPOMENIKOV LOKALNEGA POMENA ZA OBČINO OPLOTNICA – I. OBRAVNAVA

1. PREDLAGATELJ

Župan Matjaž Orter

2. DELOVNO TELO PRISTOJNO ZA OBRAVNAVO

Komisija za družbene in društvene dejavnosti
Statutarno pravna komisija

3. VSEBINA GRADIVA

Predlog odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena za občino Oplotnica

4. POROČEVALEC NA SEJI OBČINSKEGA SVETA

Irena Cehtl, svetovalka

Gost: Vodja OE ZVKDS Maribor, Srečko Štajnbaher, prof.

5. PRIPRAVLJALEC GRADIVA

Strokovne podlage: OE ZVKDS Maribor

Predlog odloka: občinska uprava

6. VRSTA POSTOPKA

Dvofazni

7. FAZA POSTOPKA

I. obravnava

8. PRAVNE PODLAGE

- Zakona o varstvu kulturne dediščine /ZVKD-1/ (Uradni list RS, št. 16/2008, 23/2008, 30/2011),
- Strokovne podlage za razglasitev kulturnih spomenikov lokalnega pomena za Občino Oplotnica Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območne enote Maribor, marec 2018
- Statut Občine Oplotnica . (UGSO, št. 49/2015)

9. PREDLOG SKLEPA

Občinski svet Občine Oplotnica sprejme Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena za občino Oplotnica – I. obravnava.

Župan Matjaž Orter

10. NAMEN, CILJI SPREJEMA

Zakon o varstvu kulturne dediščine (poglavje 3. Nepremični spomeniki) določa, da se nepremična dediščina, ki je vpisana v register in izpolnjuje zakonsko predpisane kriterije (11. člen) ter kriterije strokovnega vrednotenja, lahko razglasi za kulturni spomenik državnega ali lokalnega pomena. Spomenik državnega pomena se razglasi z aktom vlade, spomenik lokalnega pomena pa z odlokom predstavniškega organa občine. Pobudo za razglasitev lahko da vsak, predlog pa mora formalno pripraviti [Zavod za varstvo kulturne dediščine](#). Če Zavod zavrne pobudo za razglasitev, mora pobudnika seznaniti s svojo odločitvijo in z razlogi zanjo.

Ministrstvo za kulturo na osnovi predlogov Zavoda za varstvo kulturne dediščine pripravlja vladna gradiva za razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena. Hkrati opravlja nadzor nad pravilnostjo in zakonitostjo aktov o razglasitvi za kulturne spomenike lokalnega pomena, ki jih izdajajo občine.

Za Občino Oplotnica je bil sedaj veljaven Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih ter zgodovinskih spomenikov na območju Občine Slovenska Bistrica (Uradni list RS, št. 21/92), sprejet v skupni občini Slovenska Bistrica in je tako veljal za celotno območje vseh štirih sedanjih občin. V skladu z delitvenem sporazumu velja tak predpis vse dokler posamezna občina ne sprejme svojega.

Zavod za kulturno dediščino nam je na našo pobudo, po temeljitem pregledu spomenikov na terenu, izdelal nove strokovne podlage za razglasitev kulturnih spomenikov lokalnega pomena za občino Oplotnica. Na podlagi teh in Zakona o varstvu kulturne dediščine /ZVKD-1/ smo pripravili osnutek Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena za občino Oplotnica in ga z objavo na uradni spletni strani občine dali v javno obravnavo.

Pravna podlaga za sprejem odloka je določilo prvega odstavka 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine /ZVKD-1/, ki določa, da se spomenik lokalnega pomena razglasi z odlokom občine. Akt o razglasitvi v skladu z drugim odstavkom 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine /ZVKD-1/ obsega zlasti:

- identifikacijo spomenika, vključno z določitvijo meje spomenika tako natančno, da so meje določljive v naravi in zemljiškem katastru,
- vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik,
- varstveni režim spomenika,
- vplivno območje, kadar je to zaradi zagotavljanja prostorske celovitosti spomenika potrebno, vključno z določitvijo meje vplivnega območja tako natančno, da so meje določljive v naravi in zemljiškem katastru,
- varstveni režim v vplivnem območju,
- morebitno obveznost javne dostopnosti spomenika,
- zahteve glede upravljanja ter morebitno obveznost sprejema načrta upravljanja in
- inventarno knjigo premičnin, ki so sestavni del spomenika, kadar je to potrebno.

Prikaz kulturne dediščine s strokovnimi podlagami Zavoda za kulturno dediščino Maribor in predlog Odloka je bil dan v javno razgrnitev na spletni strani dne 2. 9. 2019. Javna razprava z lastniki spomenikov je bila opravljena 25. 9. 2019, na kateri ni bilo podanih pripomb.

Osnutek odloka je obravnavala tudi Statutarno pravna komisija in Komisija za družbene in društvene dejavnosti, ki predlagata občinskemu svetu, da odlok obravnava in ga sprejme v predlagani obliki.

11. PREDLOG SKLEPA

Občinskemu svetu predlagamo, da predlog odloka obravnava, o njem razpravlja ter sprejme naslednji

S K L E P

Občinski svet Občine Oplotnica sprejme Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena za občino Oplotnica – I. obravnava

S spoštovanjem!

Irena Cehtl, svetovalka

PRILOGA:

- Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena za občino Oplotnica

OBČINA OPLOTNICA

Goriška cesta 4, 2317 OPLOTNICA

tel.: 02/845-09-00, faks.: 02/845-09-09, e-mail: obcina@oplotnica.si

**ODLOK
O RAZGLASITVI KULTURNIH SPOMENIKOV
LOKALNEGA POMENA ZA OBČINO
OPLOTNICO**

September 2019

Na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine /ZVKD-1/ (Uradni list RS, št. 16/2008, 23/2008, 30/2011 odl.US, 90/12 in 111/13), 7. člena Statuta občine Oplotnica . (UGSO, št. 49/2015) ter Strokovnih podlag za razglasitev kulturnih spomenikov lokalnega pomena za Občino Oplotnica Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območne enote Maribor, marec 2018 je Občinski svet Občine Oplotnica na svoji ... redni seji dne ... sprejel

ODLOK O RAZGLASITVI KULTURNIH SPOMENIKOV LOKALNEGA POMENA ZA OBČINO OPLOTNICO

1. Splošne določbe

1. člen

Kulturno dediščino predstavljajo območja in kompleksi, grajeni ali drugače oblikovani objekti, predmeti ali skupine predmetov oziroma ohranjena materialna dela kot rezultat ustvarjalnosti človeka in njegovih različnih dejavnosti, družbenega razvoja in dogajanj, značilnih za posamezna obdobja v slovenskem in širšem prostoru, katerih varstvo je zaradi njihovega zgodovinskega, kulturnega in civilizacijskega pomena v javnem interesu. Dediščina, katere značilnosti so po strokovnih merilih posebnega pomena za ožje in širše lokalno okolje, lahko dobi status spomenika lokalnega pomena.

2. Vsebina odloka

2. člen

1) S tem odlokom Občina Oplotnica (v nadaljevanju: občina) razglasi registrirano nepremično dediščino za spomenik lokalnega pomena.

(2) S tem odlokom se določa:

- identifikacijo spomenika, vključno z določitvijo meje spomenika tako natančno, da so meje določljive v naravi in zemljiškem katastru,
- opis lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik,
- varstveni režim spomenika,
- vplivno območje, pri čemer so upoštevane zgodovinske, funkcionalne in vizualne lastnosti ter pomen
- morebitno obveznost javne dostopnosti spomenika,
- zahteve glede upravljanja ter morebitno obveznost sprejema načrta upravljanja in inventarno knjigo premičnin, ki so sestavni del spomenika, kadar je to potrebno.

Meje območij kulturnih spomenikov in njihovih vplivnih območij so vrisane na digitalnem katastrskem načrtu v merilih 1:1000 in 1:2880, prav tako so prikazane v preglednem katastrskem načrtu v merilu 1:5000.

3. člen
(uporaba predpisov)

Za vprašanja v zvezi z zavarovanjem vrednote iz drugega člena tega odloka, ki niso posebej urejena s tem odlokom, se uporabljajo določila zakona, ki ureja varstvo kulturne dediščine.

4. člen
(pomen pojmov)

V tem odloku uporabljeni pojmi imajo enak pomen kot je določen z zakonom, ki ureja področje varstva kulturne dediščine.

3. Spomenik

5. člen
(spomenik)

Nepremična kulturna dediščina, ki se s tem odlokom razglasi za spomenik lokalnega pomena je naslednja:

IME ENOTE	EŠD	MEJE SPOMENIKA – parc. št.
I. ARHEOLOŠKA NAJDIŠČA		
Brezje pri Oplotnici – Arheološko najdišče Gorenjak-Sadek	6873	528/2, južni del 529/, k.o. Brezje pri Oplotnici
Oplotnica – Villa rustica	6878	3104, 3105, 3110, k.o. Oplotnica
Kovaški Vrh – Arheološko najdišče Škorjanc	6901	Severni del 12, k.o. Brezje pri Oplotnici
Markečica – Rimska cesta Celeia - Poetovio	6877	179/2, 180, 226, 229, 230, 231, 232, 234, 235, 236, 286/2, 288/2, 319/5, 1881/4, 1883/2, 1884/3, 2975/7, 2986/4, 3009/5, 3088, 3091, 3203, 3241, 3157, 3261, 3267, 3272, 3273, 3088, 3091, k.o. Oplotnica 529/1, 543, 544, 557, 563, 564, k.o. Zlogona gora
Oplotnica – Arheološko najdišče Oplotnica	29857	218/1, 219/1, 219/2, 220/6, 221/3, 221/15, 221/16, 221/17, 221/19, 685*, 1885/4, 1885/8, 1892/1, severni del 2986/4, južni del 3124, 3153, 3155, 3156, severni del 3157, k.o. Oplotnica
Straža – Rimska cesta Celeia – Poetovio	6894	413/1, 435/1, 436/1, 478/1, k.o. Zlogona gora
Zreče – Ruševine gradu Freudenberg	10349	519 k.o. Brezje pri Oplotnici
II. STAVBE		
Brezje pri Oplotnici - Cerkev sv. Neže na Brinjevi gori	3536	*119, k.o. Brezje pri Oplotnici

Oplotnica – Cerkev sv. Janeza Krstnika	2927	*422/1, k.o. Oplotnica
Oplotnica – Župnijsko središče	23676	*422/1, *422/2, * 538, 100, 105/2, 86, 87, k.o. Oplotnica
Koritno – Cerkev sv. Lenarta	3063	*20, k.o. Koritno <u>Vplivno območje</u> : *21/2, *22/1, severovz. Del 169, 170, 171, 176, k.o. Koritno
Koritno – Cerkev sv. Miklavža	259	*36, 149, k.o. Koritno
Lačna Gora – Cerkev sv. Mohorja in Fortunata	2929	*71, k.o. Oplotnica
Malahorna – Cerkev sv. Barbare	2928	*233, 719, 720, 722, k.o. Oplotnica
Oplotnica – Gospodarsko poslopje Prešernova 4	7029	*292/1 – vzhodni del, k.o Oplotnica
Prihova – Cerkev Marijinega vnebovzetja	3286	*22, k.o. Zgornje Grušovje
Prihova – Župnijsko središče	23677	*144, *145, *26/1, *26/2, 1221/2, 80, 81/1, 81/2, 82, 84/2, 84/3, 85/2, 87/3, 87/4, 87/5, 87/6, k.o Zgornje Grušovje
II. STAVBE S PARKI ALI VRTOVI		
Oplotnica – Graščina	6912	2042/1, 2042/2, 2042/3, 2042/4, 2042/6, 2042/7, 2042/8, 2043, 2044/1, 2045, k.o. Oplotnica
III. SPOMINSKI OBJEKTI ALI KRAJI		
Malahorna – Slopno znamenje	6989	1254/2, k.o Oplotnica
Markečica – Znamenje	6991	3260, k.o. Oplotnica
Oplotnica – Slopno znamenje	6980	Zahodni del parcele 2505/5, k.o Oplotnica
Oplotnica – Spomenik NOB	23668	2028, 3033/4, k.o. Oplotnica
IV. DRUGI OBJEKTI IN NAPRAVE		
Brezje pri Oplotnici – Šparovčev kozolec	23670	*139 k.o. Brezje pri Oplotnici
Markečica – Hudičekov kozolec	23669	3241 – južni del, k.o. Oplotnica

- identifikacijo spomenika, vključno z določitvijo meje spomenika tako natančno, da so meje določljive v naravi in zemljiškem katastru,
- opis lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik,
- varstveni režim spomenika,
- vplivno območje, pri čemer so upoštevane zgodovinske, funkcionalne in vizualne lastnosti ter pomen

4. Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev, varstveni režim in vplivno območje

6. člen
(splošne vrednote, ki utemeljujejo razglasitev)

Nepremična kulturna dediščina iz 5. člena tega odloka se razglasi za spomenik lokalnega pomena ker:

- dragoceno prispeva h kulturni raznolikosti,
- je pomemben del prostora ali dediščine lokalne skupnosti in regije
- predstavlja vir za razumevanje zgodovinskih procesov, pojavov ter njihove povezanosti s sedanjo kulturo in prostorom,
- zaradi svojega posebnega pomena za občino

7. člen
(arheološka najdišča)

Identifikacija spomenika - arheološka najdišča, utemeljitev razglasitve in opis varstvenega režima po posameznem spomeniku, in sicer:

EŠD: **6873**

Ime enote: **Brezje pri Oplotnici - Arheološko najdišče Gorenjak-Sadek**
Lokacija : parc. št. 528/2, južni del 529/2 k.o. Brezje pri Oplotnici-762
Utemeljitev razglasitve: Na sedlastem prevalu med Dravinjsko in Oplotniško dolino je bilo med leti 1954 in 1956 pri Gorenjakovi domačiji odkritih 41 poznoantičnih in 8 zgodnesrednjeveških grobov ter štiri jame z ostalinami pozno neolitskega obdobja, pri sosednji Sadekovi domačiji pa bronastodobna gomila s petimi grobovi na kraju starejše poselitve. Najdišče je kompleksni arheološki spomenik v prvotni legi. Gomila je značilen in redek predstavnik srednjeevropske kulture bronastodobnih gomil na širšem območju SV Slovenije ter skupaj s sledovi neolitske poselitve in mlajšima grobiščema poudarja pestrost in pomembnost poselitve območja tudi v kontekstu prvovrstnega arheološkega najdišča Brinjeva gora v neposredni bližini.

Opis varstvenega režima:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalni način, zemljišče se ohranja v obstoječem stanju, na območju najdišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, prepovedano je izkopavanje panjev in skal, prepovedan je golosek, prepovedan je dostop z motornimi vozili, razen za potrebe tradicionalnega gospodarjenja;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;

- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

EŠD:

6878

Ime enote:

Oplotnica - Villa rustica

Lokacija :

parc. št. 3104, 3105, 3110 k.o. Oplotnica-763

Utemeljitev razglasitve:

Južno od vasi in Čadramskega potoka ima del polja ledinsko ime »Belo mesto«. Tod so bile leta 1967 ob terenskem ogledu S. Pahiča iz Pokrajinskega muzeja Maribor odkrite ostaline antičnih stavb in nekaj odlomkov grobe hišne lončenine. Najdišče predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi, za njegovo natančnejše ovrednotenje pa bi bile potrebne nadaljnje arheološke raziskave. Najdišče je pomembno za poznavanje in proučevanje rimskodobne poselitve širšega območja v kontekstu z najdišči na obronkih Pohorja in rimsko cesto v neposredni bližini.

Opis varstvenega režima:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, zemljišče se ohranja v obstoječem stanju, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena,
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

EŠD:

6901

Ime enote:

Kovaški Vrh - Arheološko najdišče Škorjanc

Lokacija :

severni del par.št. 12 k.o. Brezje pri Oplotnici-762

Utemeljitev razglasitve:

V useku ob robu njive so v globini 1,5 m našli rimsko marmorno ploščo za napisom. Plošča (70 x 45 x 12 cm) je v spodnjem delu odlomljen del nagrobnega spomenika preproste izvedbe. Spomenik in pripadajoči grob, verjetno v bližini najdbe, opozarjata na raztreseno naselitev tega dela Pohorja med obema kamnoseškima središčema v Hudinji nad Vitanjem in na Šmartnem na Pohorju.

Opis varstvenega režima:	<p>Podobni spomeniki z domačimi imeni so tod znani s Skomarij, Koritnega in Jurišne vasi.</p> <p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje; - kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, zemljišče se ohranja v obstoječem stanju, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena, - v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo; - prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe; - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.
EŠD:	6877
Ime enote: Lokacija :	<p>Markečica - Rimska cesta Celeia-Poetovio</p> <p>Trasa poteka preko naslednjih parcel: parc. št. 179/2, 180, 226, 229, 230, 231, 232, 234, 235, 236, 286, 288/2, 319/5, 1881, 1883, 1884/1, 2975/7, 2986/4, 3009, 3088, 3091, 3203, 3241, 3257, 3261, 3267, 3272, 3273 k.o. Oplotnica-763 parc. št. 529/1, 543, 544, 557, 562, 563, 564 k.o. Zlogona gora-759</p>
Utemeljitev razglasitve:	<p>Na omenjenih parcelah je delno ohranjeno cestišče rimske ceste Celeia – Poetovio. Na zahodnem delu trase je nasip cestišča še viden na Oplotniškem polju med Oplotniščico in gozdom Partovec, vzhodni del trase pa poteka najprej pod današnjim gozdnim kolovozom do ceste Oplotnica – Tepanje, v nadaljevanju pa se očitne sledi izgublajo. Iz stare literature je razvidnih nekaj arheoloških najdb, ki nakazujejo vrsto in pomen poselitve ob rimski cesti. Najdišče je arheološki spomenik v prvotni legi in je kot del rimskega cestnega omrežja evropsko zanimiv.</p>
Opis varstvenega režima:	<p>Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje; - kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, zemljišče se ohranja v obstoječem stanju, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena; - z gozdom se gospodari na tradicionalni način, zemljišče se

ohranja v obstoječem stanju, na območju najdišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, prepovedano je izkopavanje panjev in skal, prepovedan je golosek, prepovedan je dostop z motornimi vozili, razen za potrebe tradicionalnega gospodarjenja;

- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

EŠD:

29857

Ime enote:

Oplotnica – Arheološko najdišče Oplotnica

Lokacija :

parc. št. 218/1, 219/1, 219/2, 220/6, zahodni del 221/2, 221/5, 685, 1885/4, 1885/8, 1892/1, severni del 2986/4, južni del 3124, 3153, 3155, 3156, severni del 3157 k.o. Oplotnica-763

Utemeljitev
razglasitve:

Na območju arheološkega najdišča so bile ob terenskem pregledu leta 2012 najprej odkriti odlomki prazgodovinske, rimskodobne in srednjeveške lončenine ter rimskodobnega gradbenega materiala. Leta 2015 pa je bila v arheoloških testnih jarkih na dveh parcelah sredi najdišča dokumentirana še prazgodovinska kulturna plast z odlomki bronastodobne lončenine. Najdišče je arheološki spomenik v prvotni legi in je pomembno za poznavanje in proučevanje poselitve širšega območja predvsem v kontekstu najdišč iz različnih arheoloških obdobj med Brinjevo goro, obronki Pohorja ter čadramsko pristavo in rimsko cesto v neposredni bližini.

Opis varstvenega
režima:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, zemljišče se ohranja v obstoječem stanju, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
- z gozdom se gospodari na tradicionalni način, zemljišče se ohranja v obstoječem stanju, na območju najdišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, prepovedano je izkopavanje panjev in skal, prepovedan je golosek, prepovedan je dostop z motornimi vozili, razen za potrebe tradicionalnega gospodarjenja;
- posegi v arheološka najdišča, ki so hkrati stavbna zemljišča znotraj naselij, so izjemoma dovoljeni kadar ni možno najti

drugih rešitev ali če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo,

- sicer se v zemljišča posega le izjemoma, v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

EŠD:

6894

Ime enote:

Straža - Rimska cesta Celeia-Poetovio

Lokacija :

Trasa poteka preko naslednjih parcel:
parc. št. 413/1, 435, 436/1, 478/1 k.o. Zlogona gora-759

Utemeljitev
razglasitve:

Na omenjenih parcelah so delno ohranjene ostaline rimske ceste Celeia – Poetovio, ki je tod iz smeri Markečice prečkala zahodni greben Straže. Nadaljevanje trase v smeri Slovenske Bistrice v naravi ni jasno razpoznavno. Najdišče je arheološki spomenik v prvotni legi in je kot del rimskega cestnega omrežja evropsko zanimiv.

Opis varstvenega
režima:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalni način, zemljišče se ohranja v obstoječem stanju, na območju najdišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, prepovedano je izkopavanje panjev in skal, prepovedan je golosek, prepovedan je dostop z motornimi vozili, razen za potrebe tradicionalnega gospodarjenja;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

EŠD: **10349**

Ime enote: **Zreče – Ruševine gradu Freudenberg**
Lokacija : parc. št. 519 k.o. Brezje pri Oplotnici (ostali del spomenika je na območju sosednje občine Zreče)
Utemeljitev razglasitve: Od nekdanjega gradu Freudenberg, prvič omenjenega 1224, zadnjič pa v 15. stol., je ohranjenih le še nekaj temeljnih zidov. V konfiguraciji zemljišča sta razvidna še dva jarka. Najdišče je arheološki spomenik v prvotni legi in je pomemben zaradi možnosti proučevanja materialnih ostankov in stavbno - zgodovinskega razvoja ter posledično bogatejšega poznavanja krajevne in deželne preteklosti.
Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- z gozdom se gospodari na tradicionalni način, zemljišče se ohranja v obstoječem stanju, na območju najdišča je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak, prepovedano je izkopavanje panjev in skal, prepovedan je golosek, prepovedan je dostop z motornimi vozili, razen za potrebe tradicionalnega gospodarjenja;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

8. člen (Stavbe)

Identifikacija spomenika - stavb, utemeljitev razglasitve in opis varstvenega režima po posameznem spomeniku, in sicer:

EŠD: **3536**

Ime enote: **Brezje pri Oplotnici – Cerkev sv. Neže na Brinjevi gori**
Lokacija: parc. št.: *119 k.o. Brezje pri Oplotnici-762
Utemeljitev razglasitve z varovanimi sestavinami: Romarska cerkev sv. Neže na Brinjevi gori stoji na vrhu hriba Golika, na 608 m nadmorske višine. Sestavljajo jo zahodni zvonik, pravokotna ladja, enako visok, tristrano zaključen prezbiterij ter njemu prizidana zakristija na jugovzhodu. Zunanjščina je nečlenjena. V notranjščini jo členijo vtopljeni polstebri, ki nosijo bogato profilirano ogredje, ki nosi križne oboke. V njenem oblikovanju se čuti močan vpliv graških arhitektov Andreasa, oziroma Janeza Jurija Stengga. Glavni oltar je največje in hkrati najboljše delo konjiškega

kiparja Franca Zamlika iz sredine 18. stoletja s kar štiriintridesetimi figurami. Tudi ostala oprema je sočasna in delo istega mojstra. Cerkev je enotna baročna gradnja, nastala med leti 1726 in 1732. Zaradi razgledne lege in visokega, izrazito vidnega zvonika ter kakovostne sočasne arhitekture in opreme je pomemben pomnik baročnega časa.

Varstveni režim:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s predhodnim pisnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam;
- pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjsčini so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno demonstracijskem delu in znanstveno raziskovalnem delu;
- opravljanju sakralnih obredov.

EŠD:

2927

Ime enote:
Lokacija:
Utemeljitev
razglasitve z
varovanimi
sestavinami:

Oplotnica – Cerkev sv. Janeza Krstnika

parc. št.: *422/1 k.o. Oplotnica-763

Cerkev, ki stoji na nizki vzpetini ob cesti med Oplotnico in Čadramom, sestavljajo pravokotna ladja, enako visok in širok prezbiterij, pravokotni kapeli in zvonik z nadstropnima prizidkoma. Ob severni steni prezbiterija stoji nadstropna zakristija. V niši nad vhodom je kip Janeza Krstnika. Zunanjsčina je bogato neorenesančno razčlenjena z rustiko, venčnimi zidci, okenskimi

obrobami in poudarjenimi portali. Cerkev je bila zgrajena med leti 1895 in 1899 po načrtih graškega arhitekta Hansa Pacherja in pod vodstvom vojniškega stavbenika Vincenca Greina. Notranjščina je križno obokana, ima sočasno opremo in poslikavo iz let 1908 – 1910, ki jo je naslikal krajinski slikar Matija Bradaška. Glavni neorenesančni oltar je delo graškega rezbarja P. Neuböcka, lesene kipe pa je izdelal J. Žnider. Staro cerkev, ki je stala vzhodno od sedanje, so podrli leta 1937.

Varstveni režim:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s predhodnim pisnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno demonstracijskem delu in znanstveno raziskovalnem delu;
- opravljanju sakralnih obredov.

EŠD:

23676

Ime enote:

Oplotnica – Župnijsko središče

Lokacija:

parc. št.: *422/1, *422/2, * 538, 100, 105/2, 86, 87 k.o. Oplotnica-763

Utemeljitev razglasitve z varovanimi sestavinami:

Župnijsko središče sestavljajo neorenesančna cerkev sv. Janeza Krstnika, župnišče in gospodarsko poslopje južno od župnišča. Župnišče je enonadstropno, pravokotno, pokrito s štirikapno streho in ima izzidek na začetni strani. Stoji za cerkvenim prezbiterijem.

Zgradili so ga po načrtih arhitekta Hansa Pacherja med leti 1902 in 1904. Zraven stoji na dvoriščni strani pritlično gospodarsko poslopje, pokrito z dvokapno streho.

Župnijsko središče je vedutno izpostavljeni in celostni spomenik historizma, ki ga je zasnoval graški arhitekt Hans Pacher in so ga zgradili v letih 1895 – 1904.

Varstveni režim:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite stavb in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s predhodnim pisnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno demonstracijskem delu in znanstveno raziskovalnem delu;
- opravljanju sakralnih obredov.

EŠD:

3063

Ime enote:

Koritno – Cerkev sv. Lenarta

Lokacija:

parc. št.: *20 k.o. Koritno-760

Utemeljitev razglasitve z varovanimi sestavinami:

Cerkev sestavljajo pravokotna ladja, tristrano zaključen prezbitelij in ob njem zvonik z dvojnimi polkrožno zaključenimi zvonovimi linami in pristrešenim talnim zidcem. V južni steni ladje sta dva kamnita, rahlo šilasto zaključena portala, posneta na ajdovo zrno in šilasto zaključeno okno s krogovičjem. Tudi okni v prezbitteriju sta zašiljeni in imata trilistni zaključek. V notranjščini ločuje ladjo z lesenim kasetiranim stropom od križnorebrasto obokanega

prezbiterija zašiljen slavalok s posnetim robom. Rebra, ki slonijo na geometrijskih konzolah, spajata okrogla sklepnika s štirilistom in ribjim mehurjem. Glavni oltar je zlat, iz tretje četrtine 17. stoletja, oltar ob severni steni je s konca 18. stoletja, Marijin kip je poznogotski, s prve polovice 16. stoletja. Levi stranski oltar izvira iz sredine 17. stoletja, desni pa iz okoli leta 1700. Cerkev je tipična pohorska sakralna arhitektura. Njena najstarejša dela sta vzhodna polovica ladje in prezbiterij – s konca 14. in začetka 15. stoletja. Okoli leta 1630 so jo podaljšali proti zahodu in verjetno pozidali zvonik. Cerkevna oprema je bogata in kvalitetna.

Varstveni režim:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s predhodnim pisnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitnih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam;
- pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjsčini so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno demonstracijskem delu in znanstveno raziskovalnem delu;
- opravljanju sakralnih obredov.

Varstveni režim za vplivno območje:

V vplivnem območju je potrebno obnovo obstoječih gradenj in novogradenj oblikovati tako, da bo cerkev ostala prostorska dominantna. Potrebno je podrejanje vsake rabe in posegov okoli spomenika varovanju kvalitetnih pogledov na spomenik.

Ime enote:
Lokacija:
Utemeljitev
razglasitve z
varovanimi
sestavinami:

Koritno – Cerkev sv. Miklavža

parc. št.: *36, 149 k.o. Koritno-760

Cerkev sestavljajo od zahoda nizka, pravokotna veža, enako široka pravokotna ladja, nižji in ožji pravokotni prezbiterij ter na južni strani k prezbiteriju prizidan zvonik, v katerem je zakristija. Vsa cerkev je krita s skriljem. Notranjščino krasi lesen kasetiran strop, opečni tlak, lesena pevska empora in križno rebrasto obokan prezbiterij. Rebra so obojestransko konkavno posneta, nosijo jih piramidaste konzole, sklepajo pa se v okroglem sklepniku. Vhod v zvonico je šilasto zaključen. Stene in oboki so poslikani z gotskimi freskami iz 14. in 15. stoletja in sicer: Poklon treh kraljev iz sredine 14. stoletja na severni steni ladje, v prezbiteriju so na oboku evangelisti s konca 14. stoletja, na stenah dva krat sv. Miklavž in Oznanjenje ter apostoli iz srede 15. stoletja. Poslikave spadajo med pomembne zgodnje primere poslikav na Slovenskem. Cerkev je opremljena s ti. zlatimi oltarji iz 17. stoletja. Ob severni steni stoji oltar iz prvotne cerkve v Čadramu z gotskimi kipi s konca 15. in začetka 16. stoletja.

Cerkev sv. Miklavža v Koritnem je eden ključnih umetnostnozgodovinskih objektov na Slovenskem. Prvič se omenja leta 1391. Poznoromanska stavba z gotskim občutjem je bila verjetno zgrajena okoli leta 1300, v 15. stoletju so ji dodali zvonik, vhodna lopa pa je bila prizidana v 19. stoletju. Je izreden spomenik – celota, ki zajema ohranjeno arhitekturo, slikarstvo in cerkveno opremo.

Varstveni režim:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika, posebej skriljaste strehe, poslikav v notranjosti, lesenega kasetiranega stropa, vse cerkvene opreme in tlakov;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s predhodnim pisnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam;

- pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjsčini so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno demonstracijskem delu in znanstveno raziskovalnem delu;
- opravljanju sakralnih obredov.

EŠD:

2929

Ime enote:

Lačna Gora – Cerkev sv. Mohorja in Fortunata

Lokacija:

parc. št.: *71 k.o. Oplotnica-763

Utemeljitev razglasitve z varovanimi sestavinami:

Cerkev, ki stoji sredi gozda, sestavljajo pravokotna ladja, nižji in ožji tristrano zaključen prezbiterij s prizidano zakristijo in zvonik z odprto zvonico pred vhodno fasado. Fasade niso členjene, le prezbiterij ima pristrešen talni zidec. Okenske odprtine so v prezbiteriju zašiljene, s krogovičjem, v ladji pa pravokotne, z lunetami. Notranjščina je barokizirana. Zidana empora, ki sloni na slopih, je okrašena s štukaturo. Ladjine oboke nosijo pilastri. Prezbiterij je križno rebrasto obokan. Rebra rastejo neposredno iz sten. Na slavoloku je napis: 17 IHS 53/18 R 81, letnici, ko so stavbo obokali in prenovili. Oprema je iz 19. stoletja.

Prvotno gotska stavba iz 14. stoletja je imela ravna stropa v ladji in prezbiteriju. Okoli leta 1480 so jo prenovili in v 17. stoletju prizidali zvonik ter zakristijo. Leta 1753 so ladjo obokali in pozidali pevsko emporo, leta 1881 pa so stavbo obnovili in jo leta 1882 opremili. Cerkev je raščen spomenik od gotike do baroka in 19. stoletja. Grajena je iz avtohtonega pohorskega kamna in deloma krita s skriljem.

Varstveni režim:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s predhodnim pisnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh

elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;

- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam;
- pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjsčini so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno demonstracijskem delu in znanstveno raziskovalnem delu;
- opravljanju sakralnih obredov.

EŠD:

2928

Ime enote:

Malahorna – Cerkev sv. Barbare

Lokacija:

parc. št.: *233, 719, 720, 722 k.o. Oplotnica-763

Utemeljitev razglasitve z varovanimi sestavinami:

Cerkev, ki stoji na hribčku nad vasjo Markečica in je vidna daleč naokoli, sestavljajo visoka ladja, z oporniki obdan enako visok prezbiterij s tristranim vzhodnim zaključkom, zvonik pred zahodno fasado in severna kapela. Gradnja je iz kamnitih klesancev, na južnem oporniku je letnica pričetka gradnje leta 1452, dokončali so jo leta 1457. Ladjo in prezbiterij obteka pristrešeni talni zidec. Okna so zašiljena in zelo visoka. Šilasto zaključen portal vodi v cerkev z južne fasade. Notranjščina je obokana, ladjin obok z rebri nosijo štirje slopi, prezbiterij pa je obokan z zvezdastim obokom. Hrani dragoceno opremo iz 17. stoletja. Glavni oltar je delo konjiškega rezbarja iz leta 1651, stranski oltar sv. Družine pa spada v vrh rezbarske umetnosti 17. stoletja pri nas.

Cerkev je celostni kulturni spomenik, katerega arhitektura iz srede 15. stoletja je bila v 17. stoletju dopolnjena z zvonikom, in oboki namesto ravnega stropa, z leta 1689 prizidano kapelo Karmelske Matere božje in dragoceno baročno opremo. Arhitekturno plastiko cerkve (konzole pod zvonikom, sklepniki v prezbiteriju, slavoločna kapitela) uvrščamo med najkvalitetnejše primere svojega časa na Štajerskem.

Varstveni režim:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;

- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s predhodnim pisnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam;
- pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjsčini so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno demonstracijskem delu in znanstveno raziskovalnem delu;
- opravljanju sakralnih obredov.

EŠD:

7029

Ime enote:
Lokacija:
Utemeljitev
razglasitve z
varovanimi
sestavlinami:

Oplotnica – Gospodarsko poslopje Prešernova 4

parc. št.: *292/1 - vzhodni del k.o. Oplotnica-763

V sklopu prenovljene domačije v jedru naselja se je v primarni obliki ohranilo tipično gospodarsko poslopje z odprtim arkadnim delom za spravilo vozov. Zidana nadstropna stavba je pokrita z dvokapno opečno streho. Čelni zatrep proti cesti poudarja dvoje večjih, polkrožno zaključenih okenskih odprtin ter tri manjše okrogle line. Odprtine so obdane z širokimi obrobo in zaprte z dekorativnimi opečnimi mrežami. Arkadni loki na zahodni in stranskih fasadah se v zgornjem delu zaključujejo z opečno dekoracijo. Iz arkadnega dela so vhodi v obokane hleve, nad katerimi poteka vzdolž senik lesen, dekorativno izrezljan gank. Tudi zadnja fasada poslopja ima ohranjene izvirne odprtine in dekorativne poudarke.

Objekt je tipična gospodarska stavba iz druge polovice 19. stoletja, značilna za velike kmečke posesti v vasi. Z izvirno ohranjeno zunanjsčino je med poslednjimi tovrstnimi stavbami v lokalnem okolju.

Varstveni režim:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa trajno varovanje in ohranitev vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti

in neokrnjenosti:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti),
- gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova,
- originalna oblikovanost zunanjščine in notranjščine (oblika in naklon strešin, kritina, fasadni detajli in barve, arhitekturni poudarki notranjščine, oboki),
- funkcionalna zasnova notranjščine in pripadajočega zunanjega prostora,
- originalno stavbno pohištvo,
- likovni in dekorativni detajli notranjščine in zunanjščine,
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico,
- pojavnost in vedute na spomenik.

Za spomenik velja:

- spodbujanje trajnostne uporabe spomenika, to je uporabe spomenika na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njegove kulturne lastnosti,
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene spomenika,
- dovoljeni so posegi v spomenik, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njegove varovane vrednote,
- dovoljeni so posegi za valorizacijo in povrnitev spomeniških lastnosti,
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev spomenika ob spoštovanju njegove posebne narave in družbenega pomena.

EŠD:

3286

Ime enote:

Lokacija:

Utemeljitev razglasitve z varovanimi sestavinami:

Prihova – Cerkev Marijinega vnebovzetja

parc. št.: *22 k.o. Zgornje Grušovje-764

Velika božjepotna cerkev stoji na razgledni legi, obdana z obzidjem in je močen prostorski poudarek. Sestavljajo jo zvonik, dolga pravokotna ladja, nekoliko ožji in višji, tristrano zaključen prezbiterij ter na severni strani prizidana nadstropna zakristija. Strehe so pokrite s skriljem. Zvonikove etaže ločujejo izžlebljeni zidci, zvonove line se polkrožno zaključujejo. Zvonica ima severni in južni portal, ki je profiliran z žlebom in s palico. Nad severnim portalom je vzdana kamnita plošča s profiliranim šilastim okvirom z letnico 1557 in napisom, na severozahodnem vogalu pa plošča z letnico 1562. Zvonikovi vogali in okna z okviri, posnetimi na ajdovo zrno, so polihromirani. Dolgo in visoko ladjo ter zakristijo podpirajo na severu poševni oporniki. Okna so pokončna in zamrežena z baročnimi diagonalnimi kovanimi mrežami. Portali imajo profilirane preklade. V notranjščini je zvonica križno rebrasto obokana. Rebra so obojestransko konkavno posneta. Stekajo se v ščitastem sklepniku, slonijo pa na konzolah, od katerih sta dve figuralni (obrazni) in dve piramidasti. Vogali zvonice so ob ladji posneti na ajdovo zrno. Tlak je marmornat, ladja je obokana z banjo s sosvodnicami. Slavolok je potlačeno polkrožno zaključen. Banjasti

obok prezbiterja ima dva para sosvodnic. Zakristija pokriva križni obok. Notranjščina je poslikana s Fantonijevimi freskami iz leta 1897. Nad slavolokom je napis: SVETIŠČE Z VELIKIM OLTARJEM JE BILO POSTAVLJENO L 1743 IN L 1897 JE BILA VSA CERKEV OKRAŠENA S SVETIMI PODOBAMI. Glavni oltar je zlat, iz okoli 1680, s pozlato in dodatnimi kipi ga je dopolnil Franc Zamlik. Stranski oltarji so baročni.

Prihovska cerkev se prvič omenja med leti 1504 in 1513. Najstarejši del stavbe je vzhodni del ladje, verjetno iz druge polovice 15. stoletja. Zvonik so prizidali sredi 16. stoletja. Okoli 1743 so podaljšali ladjo, postavili sedanji prezbiterij, vse obokali in prizidali pritlično zakristijo ter ogradili pevsko emporo. Takrat so povečali veliki oltar in postavili vse štiri stranske oltarje.

Cerkev je pomembna zaradi lege in celostne podobe gotsko baročne arhitekture z bogato opremo.

Varstveni režim:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni namembnost, tlorise, gabarite cerkve in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s predhodnim pisnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam;
- pri posegih v tla cerkve ali teren ob njeni zunanjščini so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno demonstracijskem delu in znanstveno raziskovalnem delu;
- opravljanju sakralnih obredov.

EŠD:

23677

Ime enote:

Prihova – Župnijsko središče

Lokacija:

parc. št.: *144, *145, *22, *26/1, *26/2, 1221/2, 80, 81/1, 81/2, 82, 84/2, 84/3, 85/2, 87/3, 87/4, 87/5, 87/6 k.o Zgornje Grušovje-764

Utemeljitev razglasitve z varovanimi sestavinami:

Župnijsko središče na izpostavljeni krajinski legi vrh vzpetine sestavljajo gotsko baročna božjepotna cerkev Marijinega vnebovzvetja, obdana s pokopališkim obzidjem, nižje ležeča nekdanja kaplanija, baročno župnišče in gospodarsko poslopje. Znotraj območja stoji tudi stanovanjska hiša novejšega nastanka v 20. stoletju. Župnišče je podolgovata enonadstropna stavba s šestosno glavno fasado in triosnima stranskima fasadama. Njene fasade členijo etažni in podstrešni venec, okenske obrobe in vogalniki. Na zunanjsčini je vzdana plošča z napisom s kronogramom FILIA faCta Mater Ipte Istas aeDes (erIgebat) CVratorI sVo/ 18 RENOVATUM 60. Župnišče je bilo prvotno pritlično, nato nadzidano. Kronogram da letnico gradnje 1766 in prenove 1860.

Župnijsko središče je slikovita, umetnostno in kulturno pomembna celota s kakovostnimi ohranjenimi stavbami, ki so jih gradili od 16. do 19. stoletja, danes pa je podoba predvsem baročna. Skupaj ustvarjajo kvaliteten ambient in veduto.

Varstveni režim:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih ter krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- prepoved vseh posegov v zaščiteno namembnost, tlorise, gabarite stavb in arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s predhodnim pisnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- pri obnovi stanovanjske hiše iz 20. stoletja je potrebno upoštevati, da mora župnijsko središče s cerkvijo ostati prostorska dominanta. Potrebno je podrejanje vsake rabe in posegov okoli spomenika varovanju kvalitetnih pogledov na spomenik;
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam;
- pri posegih v tla spomeniškega območja so obvezne predhodne arheološke raziskave.

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi dosedanje namembnosti ter ohranitvi kulturnih, arhitekturnih, urbanističnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno demonstracijskem delu in znanstveno raziskovalnem delu;
- opravljanju sakralnih obredov.

9. člen (Stavbe s parki ali vrtovi)

Identifikacija spomenika – stavb s parki in vrtovi, utemeljitev razglasitve in opis varstvenega režima po posameznem spomeniku, in sicer:

EŠD: **6912**

Ime enote:

Oplotnica – Graščina

Lokacija:

parc. št.: 2042/1, 2042/2, 2042/3, 2042/4, 2042/6, 2042/7, 2042/8, 2043, 2044/1, 2045 k.o. Oplotnica-763

Utemeljitev razglasitve z varovanimi sestavinami:

Kompleks graščine Oplotnica leži na desnem bregu Oplotnice, obdan z obzidjem, ki ga predira troje portalov. Na območju znotraj obzidja stojijo graščina, nekdanja kašča in stavbe novejšega datuma – gasilski dom, kulturni dom s prostori Občine in stanovanjska hiša. Graščina je enonadstropna zgradba s triosnimi fasadami in okni s kamnitimi okenskimi okvirji s profiliranimi prekladami. Glavno vzhodno fasado poudarja polkrožni kamniti portal, nad njim pa se pne kvadratni prizidek s kapelo v notranjosti in polkrožno nišo z baročnim kipom svetnika na fasadi. Na zahodni fasadi je dodan enak, sodobno zasnovan prizidek s stopniščem v notranjosti. Notranjost je v celoti obokana, odlikujejo jo ohranjeni leseni tramovni stropovi v nadstropju, primarno stavbno pohištvo z okovjem in kamniti portali. Vrhunec predstavlja bogato štukaturno okrašena kapela, zaprta s prvotno kovano mrežo. Posvečena je bila leta 1639. Celovita prenova graščine je razkrila, da je bila v osnovi zgrajena vsaj v 16. stoletju, verjetno pa je še starejša. Današnji izgled je dobila v drugi tretjini 17. stoletja. Sočasna je tudi nekdanja kašča, enonadstropno poslopje, ki stoji ob vzhodnem robu obzidja. Severno in južno fasado predirajo po trije arkadni loki, pokriva ga strma dvokapna opečnata streha. Ob zahodno fasado je postavljen enonadstropni prizidek novejšega nastanka.

Prvotni grad na območju Oplotnice naj bi izviral iz 11. stoletja, njegovi lastniki so bili gospodje Oplotniški. Leta 1182 ga je štajerski vojvoda Otokar Traungavski podaril žičkemu samostanu skupaj s prisojnimi vinogradniškimi legami v okolici. Žički kartuzijani so si na oddaljenih posestvih postavljali pristave, oziroma dvore in med najiminitnejšimi je bil žički dvor v Oplotnici. Poleg upravnega

poslopja je bila kašča za shranjevanje vina in poljskih pridelkov (danes poslopje Grajska 6). Po jožefinskih reformah je bila žička kartuzija razpuščena in oplotniška graščina je postala državna last. Leta 1826 jo je kupil knez Weirand Windischgraetz in jo imel v posesti do leta 1945, ko je bila ponovno podržavljena. Graščina je bila leta 2010 v celoti prenovljena, leta 2014 je bil v renesančno/baročnem slogu urejen parter pred graščino in celotna vrtnoarhitekturna zasnova znotraj obzidja. Kompleks oplotniške graščine je izjemna spomeniška celota, kapelo pa uvrščamo med najpomembnejše spomenike zgodnjebaročnega štukaterstva v Sloveniji.

Varstveni režim:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje umetnostnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti;
- varuje se kompozicija vrtnoarhitekturne zasnove, njene strukturne poteze, kulturne sestavine (grajeni objekti, skulpture) in naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vsa vegetacija, topografija - relief);
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v primeru s soglasjem zavoda;
- pri posegih v tla spomeniškega območja so obvezne predhodne arheološke raziskave;
- novejša gradnja v območju spomenika (gasilski dom, kulturni dom, stanovanjska hiša) pri morebitnih obnovitvenih posegih ne smejo povečati obstoječih višinskih in tlorisnih gabaritov, lahko pa jih znižajo. Vsi posegi morajo biti izvedeni v soglasju z zavodom.

Zavarovano območje je namenjeno:

- ohranitvi arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno demonstracijskem delu in znanstveno raziskovalnem delu.

10. člen
(Spominski objekti ali kraji)

Identifikacija spomenika – spominski objekti in kraji, utemeljitev razglasitve in opis varstvenega režima po posameznem spomeniku, in sicer:

EŠD: **6989**

Ime enote: **Malahorna – Slopno znamenje**
Lokacija: parc. št.: 1254/2 k.o. Oplotnica-763
Utemeljitev razglasitve z varovanimi sestavinami: Slopno znamenje kvadratnega tlorisa stoji na razgledni legi v vinogradu. Hišica rahlo izstopa in ima štiri polkrožno zaključene niše, pokriva jo osmerokotna piramidasta skriljasta strešica. Znamenje izvira iz 18. ali začetka 19. stoletja. Poleg kulturnozgodovinske vrednosti je tudi pomemben prostorski poudarek v krajini.

Varstveni režim: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- prepoved vseh posegov v tloris in gabarite kapelice, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s predhodnim pisnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno demonstracijskem delu in znanstveno raziskovalnem delu.

EŠD: **6991**

Ime enote: **Markečica – Znamenje**
Lokacija: parc. št.: 3260 k.o. Oplotnica-763
Utemeljitev razglasitve z varovanimi sestavinami: Znamenje stoji ob poljski poti. Sestavljajo ga kamniti podstavek s posnetimi gornjimi robovi, osmerokotni steber, profilirani zidec in precej širša hišica. Hišico členijo štiri pravokotne niše in podstrešni

sestavlinami: venec, pokriva jo štirikapna piramidasta skriljasta streha. Hišica je v celoti poslikana v secco tehniki. Niše krasijo figuralne poslikave, polja med njimi pa so dekorativno okrašena. Poslikave so kakovostno delo, verjetno izpod rok furlanskega slikarja Tomaža Fantonija. Datiramo ga v zadnjo tretjino 19. stoletja in je pomemben prostorski poudarek.

Varstveni režim: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvorne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
- prepoved vseh posegov v zaščiteni tloris in gabarite kapelice, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s predhodnim pisnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno demonstracijskem delu in znanstveno raziskovalnem delu.

EŠD:

6980

Ime enote:

Oplotnica – Slopno znamenje

Lokacija:

zahodni del parcele 2505/5 k.o. Oplotnica-763

Utemeljitev razglasitve z varovanimi sestavinami:

Ob cesti Čadram – Oplotnica stoji slopno kužno znamenje. Slop ima močno posnete robove, zaključuje ga konkavni zidec pod hišico s štirimi nišami in žlebastim podstrešnim zidcem. Znamenje pokriva štirikapna skriljasta streha. Vse štiri niše krasijo figuralne poslikave v secco tehniki. Znamenje je verjetno poznogotsko, a je bilo kasneje spremenjeno.

Varstveni režim:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin, ki so

ovrednotene kot del spomenika;

- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin arhitekture po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege, materialov, opreme, poslikav in okrasja;
 - prepoved vseh posegov v zaščiteni tloris in gabarite kapelice, razen vzdrževalnih posegov, ki jih s predhodnim pisnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod;
- omogočanje predstavitev celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika;
- na spomenik je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

Zavarovano območje je namenjeno:

- trajni ohranitvi kulturnih, arhitekturnih in krajinskih vrednot;
- povečanju pričevalnosti kulturnega spomenika;
- predstavitvi kulturnih vrednot spomenika in situ, tisku in drugih medijih;
- učno demonstracijskem delu in znanstveno raziskovalnem delu.

EŠD:

23668

Ime enote:

Oplotnica – Spomenik NOB

Lokacija:

parc. št. 2028, 3033/4 k.o. Oplotnica-763

Utemeljitev razglasitve:

V samem središču Oplotnice stoji spomenik padlim domačinom med II. svetovno vojno. Iz stopničastega podstavka se dviguje kamnit obelisk izdelan iz pohorskega granita, ki ima na vrhu upodobljeno peterokrako zvezdo. Na osrednji del stebra je pritrjena plošča z napisom: » Ni smrti brez življenja, ni svobode brez trpljenja«. Pod njo vgrajene še tri plošče z napisi 25 imen padlih domačinov. Spomenik, postavljen 1950 leta, predstavlja primer kvalitetnega likovnega dela postavitve javnega obeležja takoj po končani vojni.

Opis varstvenega režima:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- trajno varovanje in ohranitev kulturnih, umetnostnih, arhitekturnih, likovnih, zgodovinskih in krajinskih vrednot spomenika v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti;
- prepoved predelav vseh sestavnih delov in likovnih prvin spomenika, ki so ovrednotene kot del spomenika;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne tlorisne zasnove, gabaritov, lege in materialov;
- omogočanje znanstvenoraziskovalnega in učno-demonstracijskega dela, ki omogočajo boljše poznavanje spomenika in povečanje njegove pričevalnosti;
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam;

11. člen
(Drugi objekti in naprave)

Identifikacija spomenika – drugi objekti in naprave, utemeljitev razglasitve in opis varstvenega režima po posameznem spomeniku, in sicer:

EŠD: **23670**

Ime enote: **Brezje pri Oplotnici – Šparovčev kozolec**
Lokacija: parc. št.: *139 k.o. Brezje pri Oplotnici-762
Utemeljitev razglasitve z varovanimi sestavinami: Večji kozolec – toplar stoji na izpostavljenem mestu v okviru kmečke domačije. Deset opečno zidanih stebrov podpira ostrešje kozolca in tvori štiri pare oken. Streha je simetrična dvokapnica z novejšima lesenima zatrepoma, krita z bobrovcem. Štirje vogalni nosilni stebri so poudarjeni, ometani in oblikovani z vzorcem v grobem ometu, ostali vmesni stebri imajo opečno konstrukcijo vidno. V oknih med stebri so nameščene tesane late, nadstropje čelnih fasad pa zapirajo novejše lesene mreže. Tla kozolca so peščena.
Toplar je primer vezanega kozolca z zidanimi stebri in tesanimi lesenimi elementi. Zgrajen je bil ob koncu 19. ali v začetku 20. stoletja v okviru kmetije, ki je bila nekoč v lasti Žičke kartuzije. Kozolec ima ohranjene tradicionalne oblike in je pomemben poudarek v pokrajini.

Varstveni režim:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- trajno varovanje in ohranitev kulturnozgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik,
- posebno varovanje gabaritov in gradbene substance objekta, vseh arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove ter nepozidanega okolja spomenika,
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti,
- prepoved vseh posegov v bistvene spomeniške lastnosti, razen strokovnih vzdrževalnih in obnovitvenih posegov,
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev spomenika ob spoštovanju njegove posebne narave in družbenega pomena.
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.

EŠD: **23669**

Ime enote: **Markečica – Hudičekov kozolec**
Lokacija: parc. št.: 3241 - južni del k.o. Oplotnica-763
Utemeljitev razglasitve z varovanimi: Nizek vezani kozolec – toplar stoji na samem, sredi ravnega, odprtega prostora. Leseno tesano konstrukcijo stavbe sestavlja troje vrst enakovrednih, vertikalnih hrastovih stebrov, ki tvorijo

sestavlinami:

dvo - ladijski tloris kozolca s štirimi pari oken. Pritlični objekt pokriva dvokapna čopasta streha, z novejšimi deskastimi čelnimi zatrepi, krita z bobrovcem. Nosilni stebri stojijo na utrjenih kamnitih in betonskih točkovnih temeljih, tla so prstena. Podstrešje kozolca, kamor se spravlja posušena krma, zapira lesen pod s pravokotno odprtino; dostop je mogoč le po lestvi. Kozolec je oblikovan preprosto, funkcionalno, brez dekorativnih elementov. Na osrednjem zunanjem tramu čelnega dela stavbe je v les zarezna letnica 1890.

Kozolec predstavlja edinstveni tip nizkega toplarja, z neobičajnim tlorisom dveh ladij. Je pomemben poudarek v pokrajini ter za lokalno in širše okolje izjemen spomenik ljudskega stavbarstva.

Varstveni režim:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- trajno varovanje in ohranitev kulturnozgodovinskih, etnoloških, arhitekturnih, likovnih in krajinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik,
- posebno varovanje gabaritov in gradbene substance objekta, vseh arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove ter nepozidanega okolja spomenika,
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti,
- prepoved vseh posegov v bistvene spomeniške lastnosti, razen strokovnih vzdrževalnih in obnovitvenih posegov,
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev spomenika ob spoštovanju njegove posebne narave in družbenega pomena.
- v območju spomenika je prepovedano posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno infrastrukturo ter nosilci reklam.

12. člen (nadzor)

Nadzor nad izvajanjem odloka opravlja inšpektorat, pristojen za področje kulturne dediščine.

13. Člen

Pristojno sodišče po uradni dolžnosti zaznamuje v zemljiški knjigi status kulturnega spomenika na nepremičninah, navedenih v 5. členu tega odloka.

14. člen

Občina ima predkupno pravico na vseh nepremičninah, ki so navedene v tem odloku.

5. Upravljanje s spomenikom

15. člen (upravljanje)

Za spomenik Oplotnica – Graščina naveden v 9. členu tega odloka je upravljavec spomenika Občina Oplotnica, ki je dolžan v roku enega leta po sprejemu tega odloka sprejeti načrt upravljanja.

6. Končne določbe

16. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka prenehajo veljati določbe Odloka o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih ter zgodovinskih spomenikov na območju Občine Slovenska Bistrica (Uradni list RS, št. 21/92), ki se nanašajo na nepremične kulturne ter zgodovinske spomenike na območju Občine Oplotnica.

17. člen (objava in začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem glasilu slovenskih občin.

Številka:

Datum:

Občina Oplotnica
Matjaž Orter, župan